

Kvalita ovzdušia vo februári 2025

– predbežné hodnotenie na základe nameraných údajov

Meteorologické podmienky

Meteorologické parametre majú nepriamy, ale často výrazný vplyv na kvalitu ovzdušia – nízke teploty podmieňujú nároky na vykurovanie, sú preto sprevádzané vyššími emisiami z vykurovania najmä na tých lokalitách, kde sa používa tuhé palivo (drevo, uhlie a ich produkty). Nepriaznivé rozptylové podmienky (teplotné inverzie, tlaková výš) môžu aj pri konštantných emisiách spôsobiť vyššie koncentrácie znečisťujúcich látok, ak sa vzduchová hmota pri zemi nepremiešava dostatočne a znečisťujúce látky sa postupne v ovzduší zakonzentrujú. Opačný efekt majú atmosférické zrážky, ktoré efektívne vzduch od znečistenia vyčistia.

Z hľadiska zrážkových úhrnov bol február na väčšine monitorovacích staníc suchý. Z hľadiska teploty normálny. Najnižšia teplota vzduchu na staniách do 1000 m n. m. bola nameraná 19.2.2025 v obci Stratená-Dobšinská ľadová jaskyňa -19,3 °C, na Lomnickom štíte bola najnižšia teplota -22,7 °C nameraná 18.2.2025. Predbežné zhodnotenie februára z meteorologického hľadiska s dôrazom na teplotu a zrážky je dostupné na [web stránke](#) SHMÚ.

Nepriaznivé rozptylové podmienky predstavovali hlavný problémový faktor, ktorý sa prejavil na vysokých koncentráciách prachových častíc. Pod vplyvom tlakovej výše sa naše územie alebo jeho časť, nachádzalo viac než tri štvrtiny z mesiaca. Výraznejšie zlepšenie priniesol prechod studeného frontu 15.-16.2.2025, pod vplyvom anticyklóny som stredom nad Škandinávskym poloostrovom sa však rozptylové podmienky opäť zhoršili, zníženie znečistenia priniesol prechod frontu na konci mesiaca (**Obr. 1**). Nedostatok zrážok predstavovalo priťažujúci faktor – ovzdušie sa nemohlo vyčistiť pomocou vymývania znečistenia atmosférickými zrážkami.

Zhrnutie výsledkov monitorovania kvality ovzdušia vo februári 2025

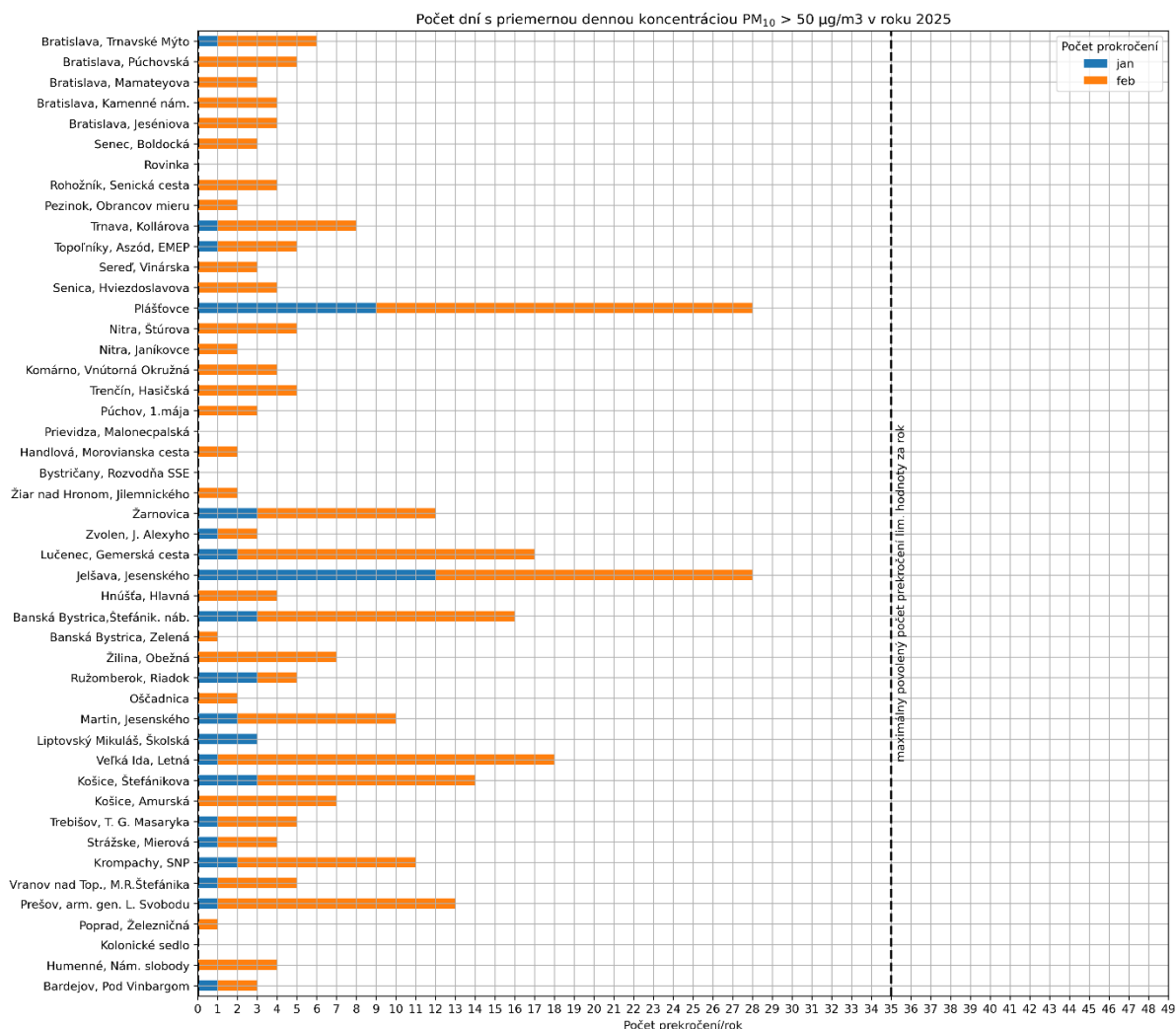
Február 2025 patril z hľadiska kvality ovzdušia medzi najnepriaznivejšie mesiace. Problémom sú nepriaznivé rozptylové podmienky počas vykurovacej sezóny, situáciu komplikuje nedostatok zrážok. Priemerná mesačná koncentrácia PM₁₀ patrila na 23 monitorovacích staniách medzi 3 najvyššie od roku 2017.

Na takmer všetkých nových monitorovacích staniách, ktoré boli uvedené do prevádzky počas rozšírenia NMSKO v rokoch 2021/22, bola priemerná mesačná koncentrácie PM₁₀ vo februári 2025 najvyššia od začiatku ich merania (Výnimkou bolo Komárno a Púchov, kde sa najvýraznejšie prejavil marec 2022, kedy sa okrem anticyklón objavila aj epizóda prenosu púštneho prachu).

PM_{2,5} - priemerná mesačná koncentrácia vo februári 2025 bola najvyššia od roku 2017 na 9 staniách, medzi top 3 mesiace z hľadiska priemernej mesačnej koncentrácie PM_{2,5} patril február 2025 na 22 staniách.

Najnepriaznivejším mesiacom s najvyššími koncentraciami prachových častíc zostáva [január 2017](#).

Počet prekročení limitnej hodnoty pre priemernú dennú koncentráciu PM₁₀

Obr. 2 Počet dní s priemernou dennou koncentráciou PM₁₀ > 50 µg/m³.

Poznámka

Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ je 40 µg/m³.

Priemerná denná koncentrácia PM₁₀ nesmie prekročiť hodnotu 50 µg/m³ viac ako 35 krát za kalendárny rok.

Najviac dní s priemernou dennou koncentráciou PM₁₀ nad 50 µg/m³ bolo vo februári 2025 v Plášťovciach, kde bolo nameraných 19 dní s prekročením tejto hodnoty – teda dve tretiny mesiaca. V Jelšave bolo zaznamenaných 16 takýchto dní.

Viac ako tretina dní s prekročením bola vo februári 2025 zaznamenaná okrem Plášťoviec a Jelšavy aj na staniciach Žarnovica, Banská Bystrica, Štefánikovo náb.; Lučenec, Gemerská cesta; Krompachy, SNP; Prešov, Arm. gen. L. Svobodu; Košice, Štefánikova a Veľká Ida, Letná.

Stanice v Bratislave zaznamenali 4 – 5 dní s prekročením a v Trnave to bolo 7 dní, čo je taktiež na podmienky dobre ventilovanej Podunajskej nížiny neobvykle veľa.

Priemerné denné koncentrácie NO₂

Február 2025. Priemerné denné koncentrácie NO₂.
Deň v mesiaci

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Bratislava, Jeseniňova	15	6	4	22	12	5	13	7	7	14	11	10	12	8	2	6	14	7	16	15	14	8	11	15	12	9	8	1
Bratislava, Mamačeyova	27	17	29	45	29	18	17	11	15	28	17	14	16	17	8	12	16	17	31	20	17	16	20	36	23	27	31	20
Bratislava, Púchovská	25	11	11	38	32	13	17	10	10	24	21	14	15	18	9	13	28	20	35	32	22	12	18	31	19	20	33	10
Bratislava, Trnavské Mýto	38	26	36	56	41	30	24	15	21	47	31	26	28	23	23	34	48	43	57	43	38	25	33	49	34	35	43	28
Pezinok, Obrancov mieru	18	9	11	24	20	9	13	9	11	19	16	12	12	12	7	11	17	12	21	22	20	11	15	20	16	13	18	8
Rohožník, Senická cesta	12	10	14	18	18	16	10	6	9	16	10	8	9	15	8	9	18	15	14	22	14	8	14	18	13	15	14	13
Senec, Boldocká	19	8	27	33	24	9	8	0	2	23	9	2	4	9	8	14	19	18	22	14	3	14	23	7	11	31	22	
Sereď, Vinárska	16	9	20	32	24	15	10	7	7	27	12	10	7	13	12	20	32	22	25	12	11	8	19	21	10	11	22	25
Topoľníky, Aszód, EMEP	3	4	7	9	12	8	9	5	4	6	8	5	8	8	3	5	5	6	6	5	5	5	5	8	9	6	7	7
Trnava, Kollárova	31	23	43	44	39	31	28	14	16	53	35	25	21	24	27	28	44	38	42	42	40	19	35	37	29	29	39	44
Komárno, Vnútrná Okružná	16	14	34	31	26	21	17	9	9	24	20	12	19	12	8	15	30	23	24	16	17	11	17	24	16	14	12	25
Nitra, Janíkovce	10	10	22	26	23	13	10	7	6	17	19	10	10	12	9	11	16	20	24	18	13	6	14	20	14	13	20	21
Nitra, Štúrova	28	22	35	42	30	39	29	13	18	46	34	22	22	17	13	27	42	33	46	44	34	19	31	33	27	36	26	36
Plášťovce	11	9	12	13	15	17	11	9	11	14	18	12	10	12	12	11	13	14	16	17	17	16	15	18	14	12	13	9
Prievidza, Malonecpalská	19	15	26	22	31	19	16	7	10	27	18	10	16	17	14	14	21	20	23	28	29	22	21	27	25	22	22	24
Púchov, 1.mája	17	13	24	23	25	15	15	13	21	23	26	17	14	16	11	12	16	15	21	22	26	18	16	19	18	23	17	18
Trenčín, Hasičská	19	18	31	41	35		24	13	22	44	41	21	31	9	12	17	32	14	40	41	38	27	35	39	32	40	28	31
Banská Bystrica, Zelená	10	14	16	12	16	17	12	10	14	13	10	11	12	9	1	9	7	10	10	9	9	6	11	16	16	13	11	9
Banská Bystrica, Štefánik. náb.	34	31	38	40	42	48	37	36	37	41	44	40	42	23	16	23	34	38	41	45	48	39	35	43	45	47	38	31
Jelšava, Jesenského	10	14	10	12	13	10	11	12	9	12	12	14	12	13	6	6	10	11	9	10	12	11	13	18	18	20	18	13
Lučenec, Gemerská cesta	18	12	20	26	25	28	19	18	22	27	28	24	18	22	15	17	26	26	27	30	28	21	18	24	23	29	19	20
Žarnovica	15	19	21	20	20	20	16	20	19	24	17	13	14	14	17	17	20	19	20	24	23	18	21	26	26	20	15	15
Chopok, EMEP	1	2	1	1	1	2	3	4	3	1	5	4	2	5	2	2	2	3	2	1	0	0	2	1	1	3	2	2
Liptovský Mikuláš, Školská	13	12	18	27	20	11	8	17	21	26	20	10	27	17	8	11	21	22	24	24	24	13	23	19	25	22	18	18
Martin, Jesenského	19	15	26	30	24	15	21	21	36	33	29	24	13	18	16	13	26	23	37	37	27	25	25	36	25	34	31	31
Ošadnica	10	10	12	10	10	9	10	10	7	14	11	6	6	10	7	6	9	12	9	9	10	13	6	7	11	11	7	14
Ružomberok, Riadok	29	14	27	33	30	25	20	18	23	38	37	22	29	16	11	13	28	22	32	30	31	27	21	22	21	24	25	21
Žilina, Obežná	24	19	27	29	30	13	26	21	29	31	34	24	23	19	15	15	23	21	28	29	29	30	24	38	33	35	30	30
Kojšovská hoľa	1	2	2	1	2	5	5	3	1	4	4	5	3	8	3	4	3	6	7	7	6	5	9	5	5	5	4	3
Košice, Štefánikova	30	29	33	37	39	20	24	34	34	36	36	50	35	22	14	17	26	28	34	24	26	24	24	26	21	25	22	17
Krompachy, SNP	18	17	20	20	22	15	18	19	22	23	31	17	20	11	11	14	20	20	20	26	25	21	23	21	24	26	19	19
Trebišov, T. G. Masaryka	15	11	16	29	24	14	23	25	22	25	26	31	24	19	9	9	19	20	33	30	29	29	26	18	22	29	20	17
Bardejov, Pod Vinbargom						13	14	13	16	18	21	19	9	15	15	15	16	24	22	20	17	16	14	17	26	20	20	16
Gánovce, Meteo. st.	8	11	7	16	19	12	7	8	15	20	15	6	5	11	10	11	16	16	15	14	14	8	12	11	13	17	19	10
Humenné, Nám. slobody	8	13	14	18	20	16	21	15	12	18	17	19	15	20	10	10	13	10	12	15	13	13	12	26	23	21	22	16
Poprad, Železničná	20	17	24	27	29	20	19	22	27	36	32	26	13	18	9	8	22	26	28	31	34	30	24	23	26	30	35	16
Prešov, arm. gen. L. Svobodu	38	35	44	43	50	33	46	42	38	50	49	44	27	41	31	30	43	47	49	49	46	36	37	51	35	26	24	21
Starina, Vodná nádrž, EMEP	2	2	3	5	5	10	5	2	2	3	2	2	4	10	3	3	2	3	4	2	3		3	7	8	5	4	4
Stará Lesná, AÚ SAV, EMEP	6	5	7	6	9	6	7	8	5	7	7	6	7	9	4	5	4	8	6	6	8	7	8	12	12	10	9	7

0 10 20 30 40 50 60 70 80

Hodnoty sú uvedené v $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Prázdny štvorec znamená menej ako 75 % platných meraní za daný deň.

Obr. 4 Priemerné denné koncentrácie NO₂ namerané v sieti NMSKO.

Poznámka

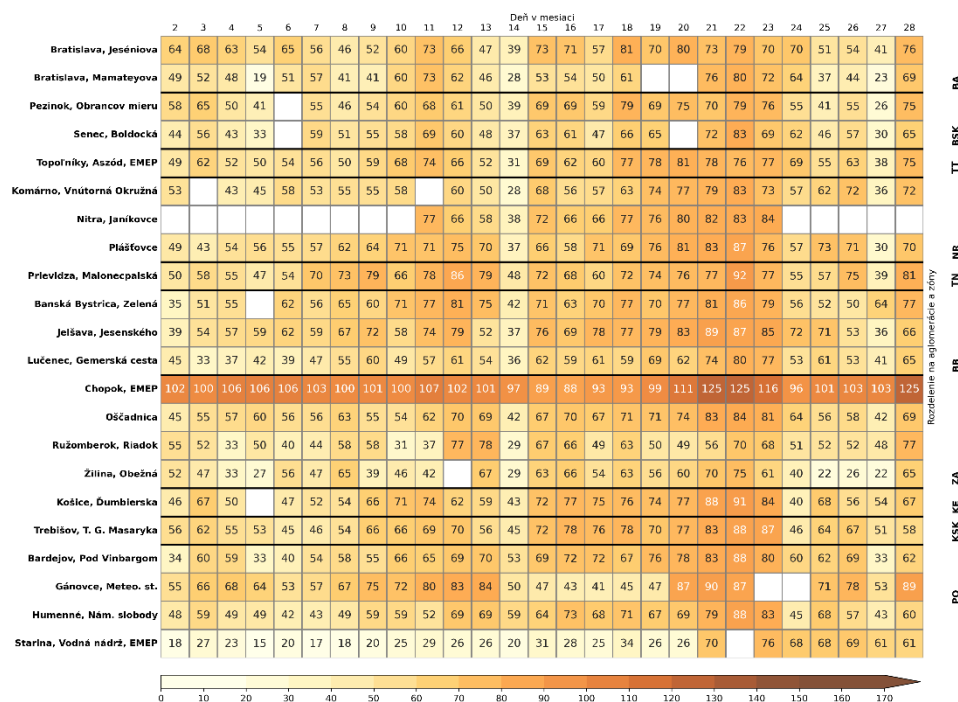
Limitná hodnota pre NO₂ :

Priemerná hodinová koncentrácia nesmie prekročiť hodnotu 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ viac ako 18 krát za kalendárny rok.

Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu NO₂ je 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Najvyššie koncentrácie NO₂ boli ako obvykle zaznamenané následkom vyššej intenzity cestnej dopravy na dopravných monitorovacích staniciach kvality ovzdušia vo väčších mestách (Bratislava, Trnavské Mýto, Banská Bystrica, Štefánikovo nábřežie; Prešov; Košice, Štefánikova). Následkom nepriaznivých rozptylových podmienok boli aj koncentrácie NO₂ vyššie ako v iných mesiacoch, na 9 staniciach vrátane Trnavského Mýta v Bratislave patrila priemerná mesačná koncentrácia NO₂ vo februári 2025 medzi 3 najvyššie od začiatku meraní.

Maximálne denné 8-hodinové koncentrácie O₃

Hodnoty sú uvedené v $\mu\text{g}/\text{m}^3$ Prázdny štvorec znamená menej ako 75 % platných meraní za daný deň

Obr. 5 Maximálne denné 8-hodinové koncentrácie O₃ namerané v sieti NMSKO.

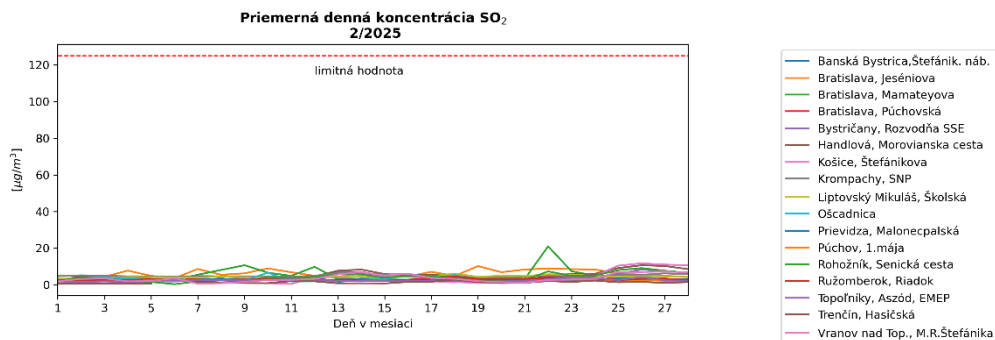
Poznámka

Cieľová hodnota pre O₃: Najväčšia denná 8-hodinová priemerná koncentrácia neprekročí 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ viac ako 25 dní za kalendárny rok v priemere troch rokov.

Vysvetlivky skratiek aglomerácií a zón

- BA aglomerácia Bratislava,
- KE aglomerácia Košice (územie mesta Košíc a obcí Bočiar, Haniska, Sokolany a Veľká Ida),
- BSK zóna Bratislavský kraj (územie Bratislavského kraja okrem Bratislavy),
- TT zóna Trnavský kraj,
- BB zóna Banskobystrický kraj,
- NR zóna Nitriansky kraj,
- TN zóna Trenčiansky kraj,
- PO zóna Prešovský kraj,
- KSK zóna Košický kraj (územie Košického kraja okrem územia mesta Košíc a obcí Bočiar, Haniska, Sokolany a Veľká Ida),
- ZA zóna Žilinský kraj.

Podobne ako v ostatných zimných mesiacoch, koncentrácie prízemného ozónu boli aj vo februári 2025 najvyššie Chopku – t. j. na našej monitorovacej stanici kvality ovzdušia s najvyššou nadmorskou výškou.

Obr. 6 Priemerné denné koncentrácie SO₂ namerané v sieti NMSKO.

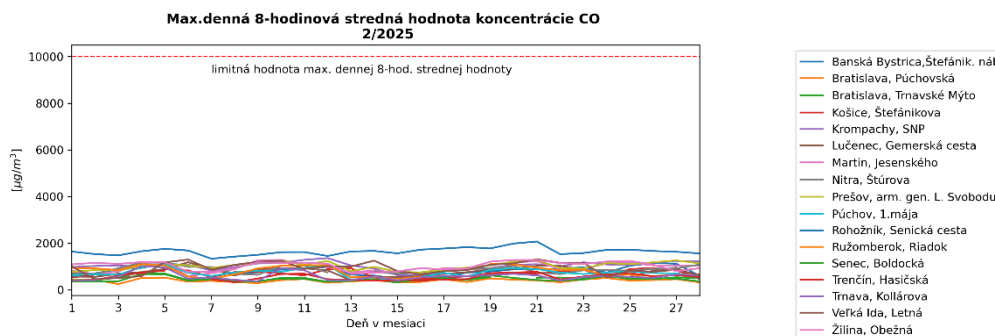
Poznámka

Limitná hodnota pre SO₂:

Priemerná hodinová koncentrácia nesmie prekročiť hodnotu 350 µg/m³ viac ako 24 krát za rok.

Priemerná 24-hodinová koncentrácie nesmie prekročiť hodnotu 125 µg/m³ viac ako 3 krát za rok.

SO₂ dlhodobo neprekračuje limitné hodnoty.

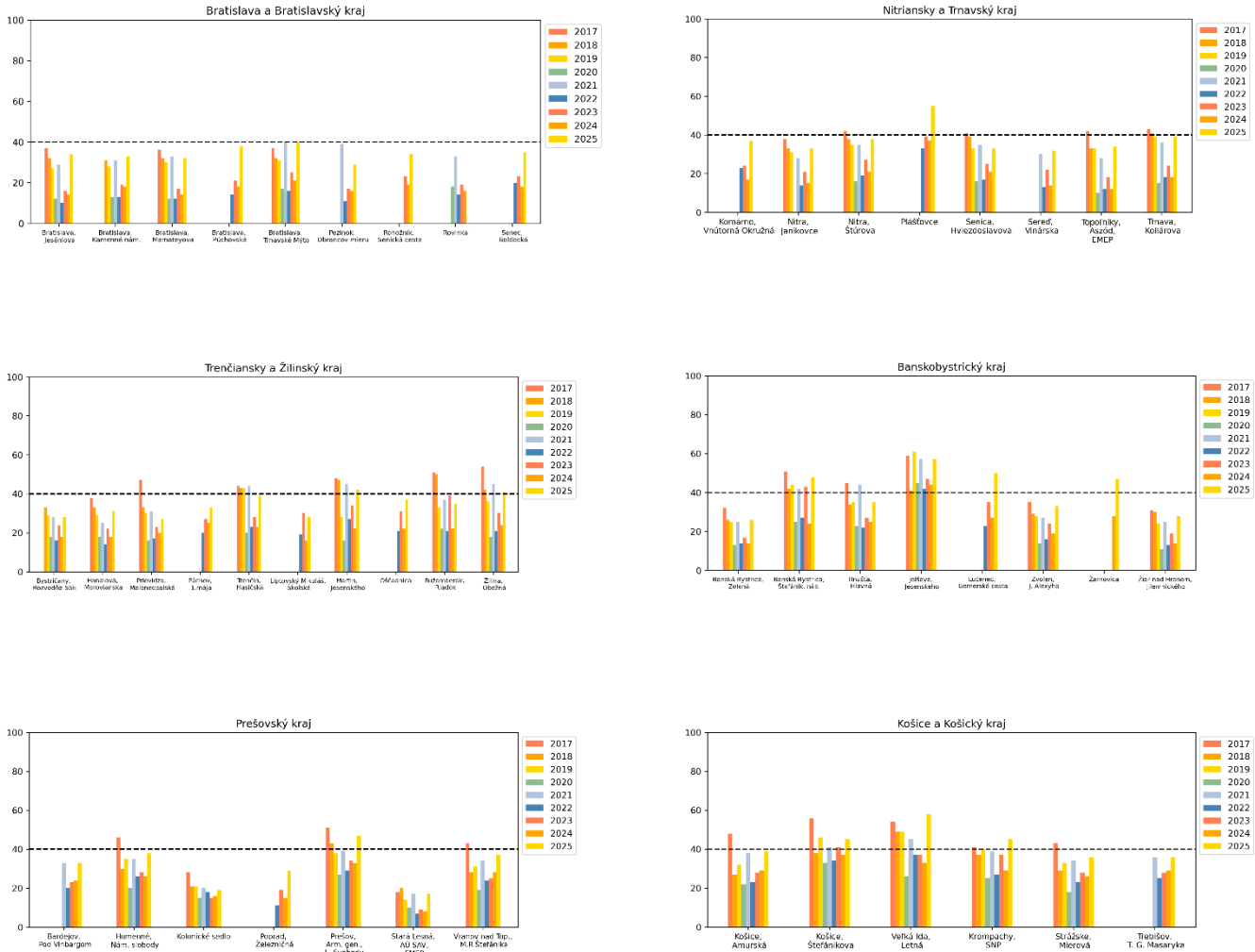
Obr. 7 Priemerné denné koncentrácie CO namerané v sieti NMSKO.

Poznámka

Limitná hodnota pre CO: Maximálna priemerná 8-hodinová koncentrácia je 10 000 µg/m³.

Koncentrácie SO₂ a CO dlhodobo nepredstavujú problém z hľadiska limitných hodnôt.

Porovnanie priemerných mesačných koncentrácií PM₁₀ (µg/m³) v mesiaci február v rokoch 2017 - 2025

Obr. 8 Porovnanie priemerných mesačných koncentrácií PM₁₀ (µg/m³) v rokoch 2017 – 2025 pre mesiac **február**

Január a február majú obvykle najvyššie hodnoty PM₁₀ v porovnaní s ostatnými mesiacmi roka.

Priemerná mesačná koncentrácia PM₁₀ vo februári 2025 je výrazne vyššia ako vo februári predchádzajúcich rokov na mnohých monitorovacích staniciach (**Obr. 8**). Problémový február sa vyskytol na viacerých staniciach aj v rokoch 2017, 2021. Na väčšine nových staníc bola priemerná mesačná koncentrácia PM₁₀ vo februári 2025 najvyššia od začiatku ich meraní (r. 2021, 2022), na 23 staniciach patrila medzi 3 najvyššie od rekordného roku 2017.

Smogový varovný systém

Smogový varovný systém v SR je nastavený pre tieto znečisťujúce látky: SO₂, NO₂, PM₁₀ a prízemný ozón (O₃)

Pravidlá na pre vydanie oznámenia o vzniku smogovej situácie a výstrahy pred závažnou smogovou situáciou sú dané legislatívou, ich zhrnutie a aktuálne hodnoty sú na [web stránke SHMU](#)

SO₂ NO₂

Výstražný prah pre SO₂ ani pre NO₂ nebol v priebehu mesiaca prekročený.

O₃

Prekročenie informačného ani výstražného prahu pre O₃ namerané nebolo.

PM₁₀

Prekročenie informačného prahu pre PM₁₀ bolo namerané na AMS v Jelšave, Veľkej Ide na Letnej ulici, v Plášťovciach a v Banskej Bystrici na Štefánikovom nábreží. Prekročenie výstražného prahu pre PM₁₀ bolo namerané na monitorovacej stanici Jelšava, Jesenského 26.2.2025 od 2:00 do 6:00 SEČ. Počet hodín s prekročením je v nasledujúcej tabuľke.

Je potrebné poznamenať, že rozhodujúcim parametrom pre smogový varovný systém pre PM₁₀ je kľzavý 12hodinový priemer, preto sa prekročenie informačného (prípadne výstražného) prahu prejaví oproti priemerným hodinovým koncentráciám s oneskorením.

Tab. 1 Počet hodín s prekročením informačného prahu, podľa merania na monitorovacích staniciach NMSKO* (AMS) vo februári 2025

AMS	Počet hodín s prekročením informačného prahu pre PM ₁₀	Počet hodín s prekročením výstražného prahu pre PM ₁₀
Jelšava, Jesenského	50	5
Veľká Ida, Letná	46	0
Plášťovce	16	0
Banská Bystrica, Štefánikovo nábr.	4	0

Najviac prekročení informačného prahu bolo zaznamenaných v 3. dekáde februára. Situácia bola komplikovaná v dôsledku nepriaznivej rozptylovej situácie.

*NMSKO – Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia (tieto stanice spravuje SHMÚ)

Poznámka

V tomto dokumente sú spracované údaje, ktoré prešli predbežnou validáciou.